MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA

KONKURS GEOGRAFICZNY

DLA UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ

ROK SZKOLNY 2025/2026

ETAP SZKOLNY

Zadanie 1. (1 punkt)

- 1 p. – za wskazanie poprawnej odpowiedzi – trzy poprawne przykłady
- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi lub niepełną odpowiedź

Przykładowe odpowiedzi: tytuł mapy, treść, legenda, skala mapy, siatka kartograficzna.

Zadanie 2. (2 punkty)

- 2 p. – za trzy poprawne odpowiedzi
- 1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi
- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi lub jedną poprawną odpowiedź

Poprawne odpowiedzi:

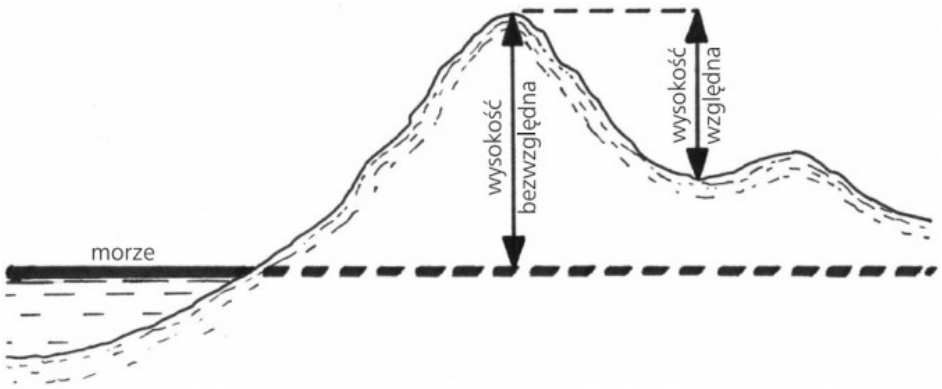
a) skala liczbowa 1 : 200 000

b) skala mianowana: 1 cm – 2 km

c) podziałka graficzna: rysunek 1 cm – 2 km

Zadanie 3. (1 punkt)

- 1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi
- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi lub jedną – dwie poprawne odpowiedzi

Zadanie 4. (2 punkty) P, F, F

- 2 p. – za trzy poprawne odpowiedzi
- 1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi
- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi lub jedną poprawną odpowiedź**.**

Zadanie 5. (1 punkt) B

- 1 p. – za wskazanie poprawnej odpowiedzi
- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi

Zadanie 6. (1 punkt)

- 1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi

- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi lub jedną poprawną odpowiedź**.**

Poprawne odpowiedzi: Jezioro Śniardwy, Sanktuarium w Świętej Lipce.

Zadanie 7. (1 punkt) wąwozami lessowymi

- 1 p. – za wskazanie poprawnej odpowiedzi

- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi

Zadanie 8. (2 punkty)

- 2 p. – za trzy poprawne odpowiedzi

- 1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi

- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi lub jedną poprawną odpowiedź

Formy krasowe oznaczone na rysunku (do wyboru): stalaktyt, stalagnat, komin krasowy, polje, ponor, misa martwicowa, żłobki krasowe, żebra krasowe, jaskinia (komora jaskiniowa), stalagmit, lejek krasowy, korytarz krasowy, wywierzysko, uwał.

Zadanie 9. (2 punkty)

Półkula:	**Europa**	**Azja**	**Afryka**	**Australia**	**Ameryka Północna**	**Ameryka Południowa**	**Antarktyda**
północna	X	X	X		X	X	
południowa			X	X		X	X
wschodnia	X	X	X	X			X
zachodnia	X	X	X		X	X	X

- 2 p. – za sześć poprawnie uzupełnionych kolumn

- 1 p. – za cztery - pięć poprawnie uzupełnionych kolumn

- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi lub jedną – trzy poprawnie uzupełnione kolumny

Zadanie 10. (2 punkty)

Po jednym punkcie za poprawnie oznaczone miejsce, tj. szerokość i długość geograficzną.

Zadanie 11. (2 punkty)

Po jednym punkcie za poprawnie uzupełniony wiersz.

Przykładowe odpowiedzi:

nazwisko podróżnika	**czego dokonał**
Bartolomeo Dias	1487 – 1488 pierwsza wyprawa europejska, która dotarła do Przylądka Dobrej Nadziei (dawna nazwa Przylądek Burz)

Krzysztof Kolumb	W poszukiwaniu drogi do Azji Wschodniej dotarł do Indii Zachodnich czyli wybrzeży Ameryki, uczestniczył w czterech wyprawach do Ameryki.

Zadanie 12. (2 punkty)

- 2 p. – za trzy poprawnie uzupełnione wiersze lub dwie kolumny

- 1 p. – za dwa poprawnie uzupełnione wiersze lub jedną kolumnę

- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi lub jeden poprawnie uzupełniony wiersz.

składnik pogody	**przyrząd**	**jednostka**
temperatura powietrza	termometr	stopnie Celsjusza, Kevina Farenheita
ciśnienie atmosferyczne	barometr	hPa, mm Hg
wiatr	wiatromierz	m na sekundę, km na godzinę, skala Beauforta

Zadanie 13. (2 punkty)

Po jednym punkcie za poprawną odpowiedź.

Przykładowe odpowiedzi:

a) określić wysokość Słońca w południe
b) wyznaczyć fragment miejscowego południka.

Zadanie 14. (3 punkty)

- 3 p. **-** za osiem - dziewięć poprawnie uzupełnionych pól

- 2 p. – za sześć i siedem poprawnie uzupełnionych pól

- 1 p. – za trzy - pięć poprawnie uzupełnionych pól

- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi lub jeden – dwa poprawnie uzupełnione pola.

Poprawna kolejność: wilgotne lasy równikowe, sawanny, pustynie gorące zwrotnikowe, roślinność śródziemnomorska, lasy liściaste i mieszane/ stepy, tajga, tundra, pustynia lodowa.

Zadanie 15. (3 punkty)

- 3 p. – za trzy poprawne odpowiedzi

- 2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi

- 1 p. – za jedną poprawną odpowiedź

- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi .

Uwaga: Oceniamy odpowiedzi dotyczące danych klimatycznych, wynikających z tabeli.

Podobieństwo: niskie sumy opadów, poniżej 50 mm rocznie.

Przykładowe różnice:

1) Tylko ujemne temperatury powietrza na stacji Wostok, a tylko dodatnie w Ajs Salih.
2) Najwyższe temperatury powietrza w miesiącach V – VIII w Ajn Salih, a na stacji Wostok w miesiącach XII – I.
3) Średnia roczna temperatura jest dodatnia w Ajn Salih i ujemna na stacji Wostok.

Zadanie 16. (2 punkty)

- 2 p. – za pięć – sześć całkowicie poprawnie uzupełnionych pól

- 1 p. – za trzy – cztery całkowicie poprawnie uzupełnione pola

- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi lub jedno - dwa poprawnie uzupełnione pola.

Strefa roślinna	**las równikowy wilgotny**	**tajga**
klimat	strefa klimatów równikowych	strefa klimatów umiarkowanych
gatunki roślin	storczyki, helikonia, mahoniowce, kauczukowiec	świerk, sosna, jodła, modrzew, borówka brusznica, żurawina, wrzosy
zwierzęta	tapiry, jaguary, owady, małpy, liczne gatunki ptaków: papugi, tukan, pirania, pyton	owady, np. komary, meszki, łoś, niedźwiedź, wilk, renifer, soból, rosomak

Zadanie 17. (1 punkt)

- 1 p. – za wskazanie poprawnej odpowiedzi

- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi lub odpowiedź niepełną

Nazwy kontynentów, które leżą na obszarze 5 stref klimatycznych: Azja, Ameryka Północna, Ameryka Południowa. (Uwaga w instrukcji zadania: <u>uwzględnij również wyspy.)</u>

Zadanie 18. (2 punkty) P, F, P

- 2 p. – za trzy poprawne odpowiedzi

- 1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi

- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi lub jedną poprawną odpowiedź

Zadanie 19. (1 punkt) D

- 1 p. – za wskazanie poprawnej odpowiedzi

- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi

Zadanie 20. (2 punkty)

- 2 p. – za pięć poprawnych odpowiedzi

- 1 p. – za trzy - cztery poprawne odpowiedzi

- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi lub jedną – dwie poprawne odpowiedzi.

Odpowiedzi:

a. Siatka kartograficzna to układ południków i równoleżników **na mapie.**

b. Wszystkie punkty położone **na tym samym południku** mają tą samą długość geograficzną.

c. Południki 0° i 180° dzielą kulę ziemską na półkule **wschodnią i zachodnią**.

d. Wszystkie punkty położone **na tym samym równoleżniku** mają taki sam kąt padania promieni słonecznych w południe.

Zadanie 21. (1 punkt) A

- 1 p. – za wskazanie poprawnej odpowiedzi

- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi

Zadanie 22. (2 punkty)

- 2 p. – za cztery poprawne odpowiedzi

- 1 p. – za dwie - trzy poprawne odpowiedzi

- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi lub jedną poprawną odpowiedź.

Poprawny tekst:

Żyjący w najwyższych górach świata **Szerpowie** trudnią się **hodowlą jaków, owiec i kóz**. Często pełnią rolę tragarzy i przewodników wypraw **w góry.** Najbardziej znanym był **Tenzing Norgay**, który razem z nowozelandzkim himalaistą po raz pierwszy weszli na Mount Everest w dniu 29 V 1953 r.

Zadanie 23. (2 punkty)

- 2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi

- 1 p. – za jedną poprawną odpowiedź

- 0 p. – za brak poprawnej odpowiedzi.

Po jednym odniesieniu do temperatury powietrza i roślinności - przykładowy ciąg przyczynowo – skutkowy:
ruch obrotowy Ziemi: kąt padania promieni słonecznych powiązany z szerokością geograficzną - ilość otrzymywanej energii słonecznej – temperatura powietrza – określony typ roślinności.